

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

**ПРОГРАМА
ЕКЗАМЕНУ З ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ**

спеціальність 5.01010601 Соціальна педагогіка

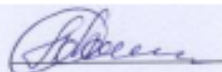
(освітньо-кваліфікаційний рівень *«молодший спеціаліст»*)

Програма екзамену з педагогіки та методики соціально-педагогічної роботи для спеціальності 5.01010601 Соціальна педагогіка

Програму екзамену з педагогіки і методики соціально-педагогічної роботи розглянуто на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від 19 квітня 2017 р. № 9

Голова циклової комісії

(Артюх Л.Л.)

Пояснювальна записка

Атестація випускників спеціальності 5.01010601 Соціальна педагогіка за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст» здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення теоретичної та практичної частини навчання з метою встановлення відповідності засвоєних здобувачем вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь і навичок, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за спеціальністю.

Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня фахових (загально-професійних і спеціалізовано-професійних) компетентностей (знання, вміння, комунікація, автономність і відповідальність, інтегральна компетентність) випускників, передбачених відповідним рівнем Національної рамки кваліфікацій і освітньо-професійними програмами підготовки фахівців.

Програма екзамену з педагогіки та методики соціально-педагогічної роботи включає питання, відповіді на які передбачають знання студентами загальної, вікової і педагогічної психології, загальної педагогіки, методики соціально-педагогічної роботи, патопсихології з основами дефектології, психології і педагогіки сім'ї, соціальної психології, соціальної роботи у сфері дозвілля, психолого-педагогічних основ мовного спілкування, соціальної педагогіки, педагогічної етики, основ педагогічної майстерності, основ конфліктології, основ психодіагностики і корекції.

На іспиті студенти мають продемонструвати рівень сформованості таких компетентностей:

- володіння знаннями, які допомагають на практиці створювати систему засобів та прийомів для досягнення професійної мети, швидко орієнтуватись у нових ситуаціях, планувати свою діяльність, оцінювати її результативність.
- володіння культурою міжособистісного спілкування, налагодження контакту з іншою людиною, розвиток взаємодії з клієнтом у позитивному емоційному напрямі;
- розуміння сутності і значення інформації в розвитку сучасного суспільства;
- знання основних методів, способів і засобів одержання, зберігання, переробки інформації; наявність навичок роботи з комп'ютером як засобом управління інформацією;
- здатність використовувати для вирішення комунікативних завдань сучасні технічні засоби та інформаційні технології;
- знання та розуміння необхідності дотримання норм безпеки життєдіяльності та охорони праці.
- базові уявлення про основи психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до естетичних цінностей, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно – наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння загальнопрофесійних дисциплін.
- вміння здійснювати педагогічну діагностику розвитку дитини як особистості і учня, оцінювати його індивідуальний досвід, який дозволяє освоювати дитині освітню програму;
- вміння аналізувати систему взаємовідносин дитини в колективі, бачити динаміку зміни цих взаємин;
- вміння діагностувати творчу і соціальну активність дитини;
- готовність до кооперації з колегами, роботі в колективі; знання принципів і методів організації та управління малими колективами;
- здатність знаходити організаційно-управлінські рішення в нестандартних ситуаціях і готовність нести за них відповідальність;
- вміння взаємодіяти з адміністрацією закладів освіти для вирішення професійних завдань; з громадськими організаціями (опікунська рада, органи захисту дітей, фонди та ін);
- вміння відбирати об'єкти освітнього середовища і використовувати їх для вирішення конкретних педагогічних завдань.

Програма екзамену складена на основі діючих програм з загальної, вікової і педагогічної психології, загальної педагогіки, методики соціально-педагогічної роботи, патопсихології з основами дефектології, психології і педагогіки сім'ї, соціальної психології, соціальної роботи у сфері дозвілля, психолого-педагогічних основ мовного спілкування, соціальної педагогіки, педагогічної етики, основ педагогічної майстерності, основ конфліктології, основ психодіагностики і корекції.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІН

ЗАГАЛЬНА, ВІКОВА І ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Змістовий модуль 1. Вступ до психології. Особистість та діяльність.

Тема 1. Предмет психології, її завдання і методи.

Тема 2. Розвиток психіки та свідомості.

Тема 3. Психологічна характеристика особистості та діяльності.

Змістовий модуль 2. Пізнавальні процеси.

Тема 1. Увага.

Тема 2. Відчуття і сприймання

Тема 3. Пам'ять.

Тема 4. Мислення.

Тема 5. Уява.

Змістовий модуль 3. Емоційно-вольова сфера особистості.

Тема 1. Емоції та почуття.

Тема 2. Воля.

Змістовий модуль 4. Індивідуально-психологічні властивості особистості.

Тема 1. Темперамент.

Тема 2. Характер.

Тема 3. Здібності.

Змістовий модуль 5. Вступ до вікової та педагогічної психології.

Тема 1. Вікова та педагогічна психологія як наука і навчальний предмет.

Тема 2. Предмет, завдання і методи вікової та педагогічної психології.

Тема 3. Закономірності психічного розвитку онтогенезі.

Змістовий модуль 6. Психологія дошкільного дитинства.

Тема 1. Психічний розвиток від народження до трьох років.

Тема 2. Психічний розвиток дитини дошкільного віку.

Змістовий модуль 7. Психологія дітей шкільного віку.

Тема 1. Психологічні особливості молодшого школяра.

Тема 2. Психологічні особливості підлітка.

Тема 3. Психологічні особливості старшого школяра.

Змістовий модуль 8. Психологія навчання, виховання та діяльності вчителя.

Тема 1. Закономірності навчального процесу.

Тема 2. Закономірності виховного впливу.

Тема 3. Загальна характеристика педагогічної діяльності

ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки.

Тема 1. Педагог сучасної школи.

Тема 2. Виникнення і становлення педагогіки.

Тема 3. Принципи побудови системи освіти України. Структура освіти.

Змістовий модуль 2. Дидактика. Процес навчання.

Тема 1. Поняття про дидактику. Суть процесу навчання.

Тема 2. Зміст освіти.

Тема 3. Методи та засоби навчання.

Тема 4. **Форми** організації навчання. Урок – основна форма організації навчання.

Тема 5. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю школярів.

Змістовий модуль 3. Теорія виховання. Сутність процесу виховання.

Тема 1. Сутність процесу виховання. Мета і завдання виховання.

Тема 2. Методи виховання.

Тема 3. Напрямки виховання.

Тема 4. Форми виховної роботи в школі.

Змістовий модуль 4. Особливості виховного процесу.

Тема 1. Виховання учнівського колективу.

Тема 2. Робота класного керівника.

Тема 3. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості.

МЕТОДИКА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1. Технологія соціально-педагогічної діяльності

Тема 1. Зміст і форми методики соціально-педагогічної роботи.

Тема 2. Види і завдання методики соціально-педагогічної роботи.

Тема 3. Аспекти підвищення технологічного рівня соціальної роботи, їх характеристика.

Тема 4. Етапи соціально-педагогічної технології: теоретичний, методичний, процедурний.

Змістовий модуль 2. Організаційна форма як компонент технології соціально-педагогічної діяльності

Тема 1. Організаційні форми технології соціально-педагогічної діяльності.

Тема 2. Форми і методи впливу на особистість.

Тема 3. Комунікативні засоби спілкування.

Змістовий модуль 3. Методика і технологія консультативної соціально-педагогічної допомоги

Тема 1. Зміст соціально-педагогічного консультування.

Тема 2. Методика соціально-педагогічного консультування телефоном.

Змістовий модуль 4. Методика і технологія ігрової діяльності в системі соціально-педагогічної роботи

Тема 1. Методика ігрових технік у соціальній вуличній роботі.

Тема 2. Гра як засіб організації дозвілля з метою запобігання асоціальної поведінці дітей і підлітків.

Тема 3. Індивідуальні ігри: форми і методика проведення.

Змістовий модуль 5. Методика і технологія соціально-педагогічної діяльності з різними типами сімей

Тема 1. Методика проведення соціально-педагогічної діагностики сім'ї.

Тема 2. Методика проведення патронажу як форми соціально-педагогічної та психологічної допомоги сім'ї.

Тема 3. Методи і особливості роботи соціального педагога з асоціальними сім'ями (сім'ями алкоголіків, наркоманів тощо).

Тема 4. Особливості роботи соціального педагога з дітьми-сиротами у прийомній сім'ї.

Тема 5. Сімейна терапія. Техніка соціальної сімейної терапії.

Змістовий модуль 6. Методика і технологія роботи з дитячими, юнацькими, молодіжними організаціями

Тема 1. Форми виховної роботи, характерні для діяльності дитячих і молодіжних громадських організацій.

Тема 2. Форми культурно-дозвіллевої роботи соціального педагога в різних вікових групах.

Тема 3. Форми культурно-дозвіллевої роботи соціального педагога в різних вікових групах за допомогою засобів театрального мистецтва.

ПАТОПСИХОЛОГІЯ З ОСНОВАМИ ДЕФЕКТОЛОГІЇ

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти патопсихології з основами дефектології

Тема 1. Патопсихологія як наука. Концептуально-методологічний апарат патопсихологічних досліджень.

Тема 2. Дефектологія як наука та її взаємозв'язок з патопсихологією.

Змістовий модуль 2. Види порушень психічних функцій

Тема 1. Особливості порушень психічного розвитку дитини.

Тема 2. Патопсихологічна характеристика психічних процесів

Тема 3. Розлади свідомості та самосвідомості особистості.

Тема 4. Загальна характеристика дітей з порушеннями поведінки та емоційно-вольової сфери.

Змістовий модуль 3. Патопсихологія з основами дефектології як практична діяльність соціального працівника в навчальному закладі.

Тема 1. Організація патопсихологічних досліджень.

Тема 2. Організації супроводу, проведення корекційно-компенсаторної та реабілітаційної роботи з порушеннями розвитку дітей.

ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА СІМ'Ї

Змістовий модуль 1. Історичний аспект шлюбно-сімейних стосунків.

Тема 1. Сім'я як соціально-психологічний феномен.

Тема 2. Історія шлюбно-сімейних стосунків. Основні функції сім'ї.

Тема 3. Основні завдання та принципи підготовки молоді до сімейного життя. Проблеми сучасної сім'ї.

Змістовий модуль 2. Сучасна сім'я та проблеми сімейних стосунків.

Тема 1. Життєвий цикл сім'ї.

Тема 2. Подружній конфлікт: специфіка та причини.

Тема 3. Сучасні тенденції розвитку сім'ї.

Тема 4. Потреби чоловіків і жінок у шлюбно-сімейних стосунках.

Змістовий модуль 3. Проблемна сім'я як об'єкт соціально-педагогічної роботи.

Тема 1. Вплив проблем молодіжного середовища на функціонування майбутньої сім'ї.

Тема 2. Соціально-психологічні аспекти національного виховання в українській сім'ї.

Тема 3. Сім'я і діти: соціальний захист дитинства.

Тема 4. Допомога соціального педагога у розв'язанні сімейних проблем.

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Змістовний модуль 1. Соціальна психологія як наука.

Тема 1. Предмет та історія соціальної психології.

Тема 2. Методологія та методи соціальної психології

Тема 3. Особистість з погляду соціальної психології.

Тема 4. Соціальні установки, стереотипи і забобони

Змістовний модуль 2. Соціально-психологічна характеристика спілкування.

Тема 1. Місце спілкування у житті суспільства. Загальна характеристика основних сторін спілкування.

Тема 2. Вербальні і невербальні засоби спілкування. Форми спілкування.

Тема 3. Спілкування як сприймання людьми один одного. Соціальне сприймання і розуміння. Соціальне сприймання і самосвідомість.

Тема 4. Спілкування як взаємодія. Міжособистісний вплив у спілкуванні. Піддатливість впливу у спілкуванні.

Тема 5. Перешкоди на шляху спілкування.

Змістовний модуль 3. Соціальна психологія груп.

Тема 1. Проблема групи у соціальній психології. Утворення групи та динаміка малої групи.

Тема 2. Проблема групової згуртованості. Нормативна поведінка у групі.

Тема 3. Лідерство і керівництво у малих групах.

Тема 4. Проблема прийняття групового рішення. Психологія групової діяльності.

Змістовний модуль 4. Психологія великих соціальних груп і масових явищ.

Тема 1. Психологічна характеристика великих соціальних груп.

Тема 2. Проблема соціального впливу у масі.

СОЦІАЛЬНА РОБОТА В СФЕРІ ДОЗВІЛЛЯ

Змістовний модуль 1. Розвиток, зміст та система організації культурно-дозвіллевої діяльності.

Тема 1. Організація дозвілля молоді як соціально-педагогічна потреба.

Тема 2. Генеза організації дозвілля в Україні та за кордоном.

Тема 3. Особливості діяльності соціального педагога як організатора дозвілля.

Змістовний модуль 2. Соціальні та психологічні аспекти дозвілля.

Тема 1. Соціальна суть і психологічне призначення відпочинку.

Тема 2. Педагогічні аспекти дозвілля у соціально-педагогічній діяльності.

Тема 3. Психологічні особливості заходів дозвілля для дітей.

Тема 4. Вимоги до організації дозвілля.

Змістовний модуль 3. Технологічні аспекти дозвіллевої роботи.

Тема 1. Система організації відпочинку молоді та форми проведення дозвілля.

Тема 2. Методика організації дозвіллевої діяльності.

Тема 3. Ігрова діяльність в системі культурно-дозвіллевої діяльності молоді.

Змістовний модуль 4. Практичний аспект організації дозвілля у соціально-педагогічній діяльності.

Тема 1. Практична робота з проектування та проведення різних форм організації дозвілля.

Тема 2. Туристично-краєзнавча діяльність як ефективний засіб організації дозвілля молоді.

Тема 3. Організація дозвілля у підліткових клубах.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ МОВНОГО СПІЛКУВАННЯ

Змістовний модуль 1. Загальні тенденції розвитку та основні характеристики міжособистісного спілкування

Тема 1. Спілкування як психолого-педагогічний феномен

Тема 2. Основні характеристики спілкування

Тема 3. Процес спілкування: інтеракція, перцепція і обмін інформацією

Тема 4. Розвиток міжособистісного спілкування

Тема 5. Спілкування як процес обміну інформацією

Змістовий модуль 2. Особливості оволодіння педагогічним спілкуванням у навчально-виховному процесі

Тема 1. Спілкування як взаємодія

Тема 2. Педагогічне спілкування, його структура, функції та стилі

Тема 3. Майстерність педагогічного спілкування

Тема 4. Особистісно-професійні якості та вміння вчителя, що важливі для спілкування

Тема 5. Етика психолого-педагогічного спілкування

СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Змістовий модуль 1. Соціальна педагогіка як наука.

Тема 1. Історичний аспект становлення соціальної педагогіки.

Тема 2. Предмет і завдання соціальної педагогіки.

Тема 3. Парадигми та теорії соціальної педагогіки.

Змістовий модуль 2. Теоретичні засади соціальної педагогіки.

Тема 1. Тезаурус соціальної педагогіки.

Тема 2. Соціалізація особистості як соціально-педагогічний феномен.

Тема 3. Правові основи соціально-педагогічної роботи.

Тема 4. Кваліфікаційна характеристика соціального педагога.

Змістовий модуль 3. Характеристика соціально-педагогічної діяльності.

Тема 1. Зміст та структура соціально-педагогічної діяльності.

Тема 2. Причини та ресурсне забезпечення соціально-педагогічної діяльності.

Тема 3. Методи соціально-педагогічної діяльності.

Змістовий модуль 4. Соціально-педагогічна діяльність з дітьми та молоддю.

Тема 1. Сім'я як об'єкт соціально-педагогічної діяльності.

Тема 2. Зміст та форми роботи з різними видами сімей.

Тема 3. Девіантна поведінка дітей та молоді як форма соціальної дезадаптація.

Тема 4. Характеристика різних видів девіантної поведінки.

Тема 5. Захист прав та інтересів дітей в Україні.

Змістовий модуль 5. Соціально-педагогічна підтримка дітей та молоді з особливостями психофізичного розвитку.

Тема 1. Соціально-психологічний портрет особистості з особливостями психофізичного розвитку.

Тема 2. Зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю особистості з особливостями психофізичного розвитку.

Тема 3. Соціальна політика в Україні в сфері захисту людей з особливими потребами.

Змістовий модуль 6. Соціально-педагогічна робота в територіальній громаді.

Тема 1. Територіальна громада як соціалізуючий простір особистості.

Тема 2. Соціально-педагогічна робота в загальноосвітніх закладах та соціальних службах територіальної громади.

Тема 3. Соціально-педагогічна діяльність неурядових організацій.

ПЕДАГОГІЧНА ЕТИКА

Змістовий модуль 1. Етичні засади діяльності соціального педагога.

Тема 1. Предмет, функції і завдання етики соціального педагога.

Тема 2. Моральна свідомість особистості соціального педагога.

Тема 3. Категорії етики соціального педагога.

Змістовий модуль 2. Професійні якості соціального педагога.

Тема 1. Етичні норми діяльності соціального педагога.

Тема 2. Етикет у професійній діяльності соціального педагога.

ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи педагогічної майстерності.

Тема 1. Предмет та завдання навчального курсу «Основи педагогічної майстерності».

Тема 2. Методологія і методи наукового формування педагогічної майстерності.

Тема 3. Педагогічна майстерність і особистість учителя.

Тема 4. Педагогічна техніка вчителя.

Змістовий модуль 2. Педагогічна майстерність і культура педагогічної взаємодії.

Тема 1. Мова викладача як умова педагогічної майстерності.

Тема 2. Майстерність педагогічної взаємодії.

Тема 3. Психолого-педагогічні умови майстерної взаємодії в педагогічному спілкуванні.

Тема 4. Технологія організації педагогічної взаємодії у процесі індивідуальної бесіди.

ОСНОВИ КОНФЛІКТОЛОГІЇ

Змістовий модуль 1. Загальна теорія конфлікту.

Тема 1. Конфлікт як предмет гуманітарного дослідження.

Тема 2. Види та типи конфліктів.

Тема 3. Сутність та способи розв'язання і врегулювання конфліктів.

Тема 4. Внутрішньоособистісний конфлікт: поняття, види, моделі поведінки.

Змістовий модуль 2. Генеза різних видів конфліктів.

Тема 1. Особливості сімейних конфліктів та шляхи їх вирішення.

Тема 2. Конфлікти у педагогічній взаємодії, шляхи їх запобігання і вирішення.

Тема 3. Конфлікти в організаціях та сфері управління.

Тема 4. Особливості та зміст превентивної роботи з попередження конфліктів.

Тема 5. Психотехнології управління конфліктами.

ОСНОВИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ І КОРЕКЦІЇ

Змістовий модуль 1. Психодіагностика як наука.

Тема 1. Психодіагностика в системі наукових знань.

Тема 2. З історії теорії й практики вітчизняної та зарубіжної психодіагностики.

Тема 3. Соціальні й етичні аспекти психодіагностики.

Змістовий модуль 2. Основи психодіагностичних досліджень.

Тема 1. Етапи наукового дослідження. Генеральна сукупність. Вибірка.

Тема 2. Психометричні основи психодіагностики.

Тема 3. Психодіагностичний тест. Проблеми конструювання психодіагностичних методик, адаптації іноземних тестів. Стандартизація і нормування шкал.

Тема 4. Психодіагностичний процес.

Змістовий модуль 3. Основи психологічного діагностування в шкільній галузі. Методи та результати дослідження.

Тема 1. Принципи розробки і застосування психодіагностики в школі.

Тема 2. Я-концепція особистості, її дослідження. Я-концепція вчителя.

Тема 3. Шкали у психологічній діагностиці.

Змістовий модуль 4. Статистика у психодіагностиці та унаочнення результатів дослідження. Методи дослідження та аналіз результатів.

Тема 1. Статистичні способи обробки результатів дослідження.

Тема 2. Унаочнення показників у психодіагностиці.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ СТУДЕНІВ
НА ЕКЗАМЕНІ З ПЕДАГОГІКИ
ТА МЕТОДИКИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ**

Для визначення ступеня оволодіння студентом навчального матеріалу використовуються такі рівні досягнень студентів за стобальною шкалою оцінювання.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Критерії оцінювання знань та умінь студентів
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними помилками.
B	82 - 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75 - 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69 - 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
F	1 – 59 балів	Незадовільно – незадовільний (досить низький) рівень знань (умінь).

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Безпалько О.В. Особливості формування світоглядної позиції особистості в умовах дитячого об'єднання: монографія / О.В.Безпалько, Ж.В.Петрочко [та ін.]; за ред. Т.К.Окушко. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. – 260 с.
2. Веретенко Т.Г. Вступ до спеціальності: соціальна педагогіка. Модуль 2: навч. посіб. / Т.Г.Веретенко, О.М.Денисюк. – 2-ге вид., допов. та перероб. – К. : Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2013. – 128 с. — Гриф надано МОН України (лист № 1/11–7620 від 25.04.2013 р.).
3. Комплексна Програма корекційної роботи з чоловіками, які вчиняють насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення: інформаційно-методичні матеріали / за заг. ред. Бондаровської В.М., Журавель Т.В., Пилипас Ю.В. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2014. – 284 с.
4. Кубіцький С.О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. / С.О. Кубіцький – 3-тє вид. доп. і перероб. – К.: Міленіум, 2015. – 300 с.
5. Менеджмент волонтерських груп від А до Я: навч.-метод. посіб. / З.П.Бондаренко, Т.В.Журавель, Т.П.Спіріна, Н.Є.Тимошенко, Т.Л.Лях та ін.; за ред. Т.Л.Лях. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К.: Обнова, 2013. – 288 с.
6. Методи та технології роботи соціального педагога / [автори-укладачі: С.П.Архипова, Г.Я.Майборода, О.В.Тютюнник]. – Черкаси, 2008. – 456с.
7. Потенціал волонтерства та лідерства у здійсненні профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки на базі професійно-технічних навчальних закладів : навч. посіб. / Т.В.Журавель, Н.В.Зимівець, Т.П.Спіріна, Н.Є.Тимошенко, Т.Л.Лях та ін.; за ред. Т.В.Журавель, Т.Л.Лях. – К.: Волонтер, 2013. – 282 с.
8. Соціальна педагогіка: навч. посіб / [за ред. О.В.Безпалько; кол. авторів: О.В.Безпалько, І.Д.Зверева, Т.П.Цюман, Т.П.Спіріна, Т.Є.Єжова, Н.В.Зимівець, Т.Г.Веретенко, Т.В.Журавель, Т.Л.Лях, О.М.Денисюк, Ж.В.Петрочко, Г.О.Першко, Н.А.Клішевич]. – К.: Академвидав, 2014. – 312 с. – (Гриф надано МОН України (лист № 1/11–20298 від 29.12.2012 р.)).
9. Харченко С.Я. Соціально-педагогічні технології: навч.-метод. посіб / С.Я.Харченко, Н.П.Краснова, Л.П.Харченко. – Луганськ: Альма – матер, 2015. – 552 с.
10. Шапаренко Г.В. Вступ до інклюзивної освіти : навч. посіб. / Г.В. Шапаренко. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 40 с.

Додаткова

1. Довідник для підлітків, які звільняються з виховних колоній щодо медико-соціальних та інших видів послуг на рівні громади / Т.В.Журавель, Т.Л.Лях, Н.Є.Тимошенко та ін.; за ред. Т.В.Журавель, Т.Л.Лях. – К.: Волонтер, 2013. – 38 с.
2. Журавель Т.В. Проблеми здійснення профілактики ВІЛ-інфекції серед дітей та підлітків груп найвищого ризику. [Електронний ресурс]. Категорія: Матеріали конференції Актуальні питання соціально-педагогічної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах – Режим доступу: <http://www.psyh.kiev.ua> / Проблеми здійснення профілактики ВІЛ-інфекції серед дітей та підлітків груп найвищого ризику.
3. Заверико Н.В. Теоретичні засади соціально-педагогічної технології роботи з підлітками / Н.В.Заверико // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова: зб. наук. пр. – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2004. – № 2. – Серія 11. Соціологія. Соціальна робота. Управління. – С. 80–86.
4. Зимівець Н.В. Сутність, принципи та структура соціально-педагогічних технологій формування відповідального ставлення до здоров'я в учнівської молоді. [Електронний ресурс]. Категорія: Матеріали конференції Актуальні питання соціально-педагогічної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах – Режим доступу: <http://www.psyh.kiev.ua/>
5. Комітет з протидії ВІЛ-інфекції та іншим соціально небезпечним хворобам [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://stop-aids.org.ua/>